

หัวข้อวิจัย	การพัฒนาตัวชี้วัดระดับการพึ่งตนเองและพึ่งพากันเองตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของเกษตรกรในโครงการพระราชดำริลุ่มน้ำห้วยทอน	
ผู้ดำเนินการวิจัย	ชวลิต	สวัสดิ์ผล
	ธวัชชัย	เพ็งพินิจ
	พรทวี	พลเวียงพล
	วโรดม	แสงแก้ว
	พิมพ์ชนก	วัตทอง
ที่ปรึกษา	ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ธีระศักดิ์ ละม่อม	
หน่วยงาน	คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต	
ปี พ.ศ.	2556	

การวิจัยครั้งนี้ใช้ระเบียบวิธีวิจัยเชิงคุณภาพ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาปัญหาและความต้องการของเกษตรกรในโครงการพระราชดำริลุ่มน้ำห้วยทอน และเพื่อพัฒนาตัวชี้วัดระดับการพึ่งตนเองและพึ่งพากันเองตามปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของเกษตรกรในโครงการพระราชดำริลุ่มน้ำห้วยทอน จำนวน 21 หมู่บ้าน โดยการวิเคราะห์เนื้อหา กลุ่มเป้าหมายประกอบด้วย เกษตรกรเจ้าหน้าที่รัฐ ผู้นำชุมชน และผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง ใช้วิธีการเก็บข้อมูลจากเอกสาร การสังเกตแบบมีส่วนร่วม สัมภาษณ์เชิงลึก สทนทนากลุ่ม และประชุมเชิงปฏิบัติการ ระยะเวลารวม 12 เดือน

ผลการวิจัย มีดังนี้

ปัญหาของเกษตรกรในโครงการพระราชดำริลุ่มน้ำห้วยทอน ประกอบด้วย ราคาผลผลิตต่ำ รายได้น้อย ต้นทุนสูง ขาดตลาดรองรับ ขาดเงินทุน สาธารณูปโภคไม่สะดวก แมลงศัตรูพืช ขาดแหล่งน้ำ ไม่มีที่ทำกิน และน้ำท่วม ความต้องการของเกษตรกรในโครงการพระราชดำริลุ่มน้ำห้วยทอน ประกอบด้วย เพิ่มราคาผลผลิต มีน้ำทำการเกษตร มีพันธุ์พืชดี ลดใช้สารเคมี ปลูกผักปลอดสารพิษ และมีตลาดข้าวในตำบล

ตัวชี้วัดระดับการพึ่งตนเองและพึ่งพากันเองตามปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของเกษตรกรในโครงการพระราชดำริลุ่มน้ำห้วยทอน ตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงใน 7 องค์ประกอบ ดังนี้

ทางสายกลาง ระดับการพึ่งตนเองมี 9 ตัวชี้วัด ประกอบด้วย ทำบัญชีครัวเรือน เก็บบอมน ปลูกผักสวนครัว ประหยัด ลดรายจ่าย เลี้ยงสัตว์บริโภค มีเหตุผล ทำบุญชีวภาพ และสร้างรายได้ ระดับการพึ่งพากันเองมี 3 ตัวชี้วัด ประกอบด้วย รวมกลุ่มกิจกรรม สามัคคี และประชุมร่วมกัน

ความพอประมาณ ระดับการพึ่งตนเองมี 8 ตัวชี้วัด ประกอบด้วย ปลูกผักสวนครัว เก็บบอมน ทำบัญชีครัวเรือน เลี้ยงสัตว์บริโภค ประหยัด ฝึกอาชีพจักสาน ปลูกพืชเศรษฐกิจ และไม่สร้างหนี้

ระดับการพึ่งพากันเองมี 3 ตัวชี้วัด ประกอบด้วย รวมกลุ่มกิจกรรม กองทุนหมุนเวียน และมีอ่างเก็บน้ำ

ความมีเหตุผล ระดับการพึ่งตนเองมี 10 ตัวชี้วัด ประกอบด้วย ทำบัญชีครัวเรือน ประหยัด เลี้ยงสัตว์บริโภค ปลูกผักสวนครัว มีเหตุผล พอเพียง ทำปุ๋ยชีวภาพ เก็บออม ยึดหลักธรรม และรักษาสิ่งแวดล้อม ระดับการพึ่งพากันเองมี 5 ตัวชี้วัด ประกอบด้วย รวมกลุ่มกิจกรรม รับฟังเหตุผล เอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ สามัคคี และจัดเวรยาม

การมีภูมิคุ้มกันในตัวที่ดี ระดับการพึ่งตนเองมี 7 ตัวชี้วัด ประกอบด้วย เลี้ยงสัตว์บริโภค ทำบัญชีครัวเรือน ปลูกผักสวนครัว ปลูกพืชเศรษฐกิจ ฝึกอาชีพจักสาน ลดรายจ่าย และทำปุ๋ยชีวภาพ ระดับการพึ่งพากันเองมี 3 ตัวชี้วัด ประกอบด้วย รวมกลุ่มกิจกรรม ชุมชนพอเพียง และจัดเวรยาม

เงื่อนไขความรู้ ระดับการพึ่งตนเองมี 10 ตัวชี้วัด ประกอบด้วย ประหยัด ปลูกผักสวนครัว พอเพียง ทำเกษตรผสมผสาน ทำบัญชีครัวเรือน มีเหตุผล ทำปุ๋ยชีวภาพ ทำอาชีพเสริม เลี้ยงสัตว์บริโภค และหาความรู้ ระดับการพึ่งพากันเองมี 3 ตัวชี้วัด ประกอบด้วย รวมกลุ่มกิจกรรม ถ่ายทอดความรู้ และชุมชนพอเพียง

เงื่อนไขคุณธรรม ระดับการพึ่งตนเองมี 8 ตัวชี้วัด ประกอบด้วย ประหยัด ให้คำปรึกษา ถือศีล ช่วยเหลือผู้อื่น ปลูกผักสวนครัว เฝ้าระวังยาเสพติด ซื่อสัตย์ และไม่รบกวนผู้อื่น ระดับการพึ่งพากันเอง มี 5 ตัวชี้วัด ประกอบด้วย ช่วยเหลือกัน จัดเวรยาม เอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ ถือศีล และรวมกลุ่มกิจกรรม

ความสมดุล มั่นคง ยั่งยืน ระดับการพึ่งตนเองมี 10 ตัวชี้วัด ประกอบด้วย ปลูกพืชเศรษฐกิจ เลี้ยงสัตว์บริโภค ปลูกผักสวนครัว ทำเกษตรผสมผสาน ปลูกข้าวไว้กิน ทำบัญชีครัวเรือน มีเหตุผล ละเว้นอบายมุข พอเพียง และสร้างรายได้ ระดับการพึ่งพากันเองมี 5 ตัวชี้วัด ประกอบด้วย รวมกลุ่มกิจกรรม ตั้งกฎระเบียบหมู่บ้าน เฝ้าระวังยาเสพติด ผู้นำเข้มแข็ง และสามัคคี

Research Title	A Development of Indicators Level of Self and Mutual Reliance According to the Sufficiency Economy Philosophy of Farmers in the Royal Project at the Huay Thon Watershed.
Researcher	Chavalit Sawatphol Thawadchai Pengpinit Pronthavee Ponvaingpon Warodom Sangkaew Phimchanok Watthong
Research Consultants	Asst. Prof. Dr.Thirasak Lamom
Organization	Faculty of Humanities and Social Sciences. Suan Dusit Rajabhat University.
Year	2013

This research used qualitative methodology. Aims to study problems and demand of farmers in the Royal Project at the Huay Thon watershed and development of indicators level of self and mutual reliance according to the Sufficiency Economy Philosophy of farmers in the Royal Project at the Huay Thon watershed. Total 21 villages by content analysis. Target groups include farmers, Government officials, community leaders and stakeholders. The data collection from the document, participatory observation, in-depth interviews, focus groups and workshop in the duration of 12 months.

The results are as follows:

The problems of farmers in the Royal Project at the Huay Thon watershed include: Price low productivity, low income, high cost, lacking support, lack of funding, public utility inconvenience, insect pests, lack of water, landless and flood. The demand of farmers in the Royal Project at the Huay Thon watershed include: Increase productivity, water for agriculture, there good seed, reduce the use of chemicals, growing organic vegetables and rice market in district.

Indicators level of self and mutual reliance according to the Sufficiency Economy Philosophy of farmers in the Royal Project at the Huay Thon watershed. The Sufficiency Economy Philosophy in the following seven elements.

Middle path: Level of self reliance there were nine indicators include: household accounting, savings, growing vegetables, conserve, reduce expenses, husbandry for consumption, rationality, organic fertilizer and creation of income. Level of mutual reliance were three indicators include: group activities, harmony and meetings.

Moderation: Level of self reliance there were eight indicators include: growing vegetables, savings, household accounting, husbandry for consumption, conserve, training basketry, planting of industrial crops and no debt. Level of mutual reliance were three indicators include: group activities, revolving funds and building of reservoirs.

Reasonableness: Level of self reliance there were 10 indicators include: household accounting, conserve, husbandry for consumption, growing vegetables, rationality, sufficiency, organic fertilizer, savings, intent on Dharma and environmental preservation. Level of mutual reliance were five indicators include: group activities, listening to others' reasons, benevolence, harmony and setting up of security.

Self-immunity: Level of self reliance there were seven indicators include: husbandry for consumption, household accounting, growing vegetables, planting of industrial crops, training basketry, reduce expenses and organic fertilizer. Level of mutual reliance were three indicators include: group activities, sufficient community and setting up of security.

Conditions of knowledge: Level of self reliance there were 10 indicators include: conserve, growing vegetables, sufficiency, mixed farming, household accounting, rationality, organic fertilizer, supplementary occupations, husbandry for consumption and search for knowledge. Level of mutual reliance were three indicators include: group activities, transfer of knowledge and sufficient community.

Conditions of morality: Level of self reliance there were eight indicators include: conserve, giving advice, holding on precepts, assistance to others, growing vegetables, surveillance on narcotics, honesty and no annoyance to others. Level of mutual reliance were five indicators include: mutual help, setting up of security, benevolence, holding on precepts and group activities.

Balance and sustainability: Level of self reliance there were 10 indicators include: planting of industrial crops, husbandry for consumption, growing vegetables, mixed farming, planting crops to eat, household accounting, rationality, abstinence from vices, sufficiency and creation of income. Level of mutual reliance were five indicators include: group activities, setting up the village rules, surveillance on narcotics, strong leadership and harmony.